

# KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

## KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

### 1.1 Tuotetunniste

**Kauppanimi**

Nowo Metal SB Thinner

**Tuotenumero**

-

**REACH-rekisteröintinumero**

-

### 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt

**Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**

Ohenne

**Käytöt joita ei suositella**

-

Koko teksti mainitun ja tunnistaa sovelluksen luokat on annettu kohdassa 16

### 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

**Yrityksen nimi ja osoite**

NOWOCOAT INDUSTRIAL A/S

Staalvej 3

6000 Kolding

tlf: +45 7550 1111

mail@nowocoat.dk

**Yhteyshenkilö**

Annette Søgaard

**Sähköpostiosoite**

mail@nowocoat.dk

**Päiväys**

26-11-2015

**SDS-versio**

1.0

### 1.4 Häät puhelinnumero

09-4711/Myrkytystietokeskus tai suora numero 09-471977

Myrkytystietokeskus/HUS, Tukholmankatu 17, 00029 HUS (Helsinki)

112 Yleinen hätänumero

Ks. Ensiapu kohdasta 4.

## KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

### 2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Flam. Liq. 3; H226

STOT SE 3; H336

H-lausekkeet annetaan täydessä sanamuodossaan kohdassa 2.2.

### 2.2 Merkinnät

**varoituserkki****Huomiosanalla**

Varoitus

**Riskit ym.**

Syttyvä neste ja höyry. (H226)

Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. (H336)

	<b>Yleiset</b>	Jos tarvitaan lääkinällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti. (P101). Säilytä lasten ulottumattomissa. (P102).
	<b>Ennaltaehkäisy</b>	Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty. (P210).
<b>Turvallisuus</b>	<b>Pelastustoimenpiteet</b>	Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen alkoholia kestävä vaaho/hiilihappo/jauhe/vesisumu/hiilidioksidi/kuivaa hiekkaa. (P370+P378).
	<b>Varastointi</b>	Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä viileässä. (P403+P235).
	<b>Jätteiden käsittely</b>	Hävitä sisältö/pakkaus vaarallisten jätteiden keräyspisteeseen. (P501).

#### Sisältää

n-Butyyliasettaatti. Index-no.: 607-025-00-1

#### 2.3 Muut vaarat

Tuote sisältää orgaanisia liuottimia. Toistuva orgaanisille liuottimille altistuminen voi vahingoittaa hermostoa ja sisäelimiä, kuten maksaa ja munuaisia.

#### Muu merkintä

-

#### Muuta

-

#### VOC

-

### KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

#### 3.1/3.2. Aineet/ Seokset

NIMI:	n-Butyyliasettaatti
TUNNISTENUMEROITA:	CAS-nro: 123-86-4 EY-nro: 204-658-1 Indeksi-nro: 607-025-00-1
SISÄLTÖ:	95-100%
CLP LUOKITUS:	Flam. Liq. 3, STOT SE 3 H226, H336
HUOMAUTUS:	S

(\*) H-lausekkeet annetaan täydessä sanamuodossaan kohdassa 16. Työhygieeniset raja-arvot annetaan kohdassa 8, mikäli ne ovat saatavilla.

S = Orgaaninen hajoamisaine.

#### Muut tiedot

### KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

#### 4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

##### Yleistä

Onnettomuustilanne: Ota yhteys lääkäriin tai ensiapuun - ota mukaan etiketti tai tämä käyttöturvallisuustiedote. Jos oireet jatkuvat tai loukkaantuneen tilasta ei ole varmuutta, on käännettävä lääkärin puoleen. Älä koskaan anna tajuttomalle vettä tai vastaavaa.

##### Sisäänhengittäminen

Vie loukkaantunut ulos raittiiseen ilmaan. Huolehdi siitä, että loukkaantunutta tarkkaillaan. Jos loukkaantunut on tajuton, aseta hänet kylkiasentoon. Kutsu ambulanssi.

##### Kosketus ihoon

Saastuneet vaatteet ja kengät on heti riisuttava. Iho, joka on ollut kosketuksissa materiaaliin, on pestävä perusteellisesti vedellä ja saippualla. Myös ihonpuhdistusainetta voidaan käyttää. ÄLÄ käytä liuottimia tai ohentimia.

##### Kosketus silmiin

Poista tarvittaessa piilolasit. Huuhtelee heti silmät runsaalla vedellä (20 - 30 °C), kunnes ärsytys lakkaa ja vähintään 15 minuuttia. Huolehdi siitä, että huuhtot sekä ylä- että alaluomien alta. Jos ärsytys jatkuu, on käännettävä lääkärin puoleen.

##### Nieleminen

Anna henkilölle runsaasti juotavaa ja tarkkaile häntä. Pahoinvointitapauksessa: Ota heti yhteys lääkäriin ja ota mukaan tämä käyttöturvallisuustiedote tai tuotteen etiketti. Älä oksennuta, ellei lääkäri suosittele sitä. Pidä päästä alhaalla, ettei mahdollinen oksennus valu takaisin suuhun tai kurkkuun.

##### Palovamma

Huuhtelee runsaalla vedellä, kunnes kipu lakkaa, ja jatka sen jälkeen 30 minuuttia.

#### 4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Neurotoksiset vaikutukset: Tuote sisältää liuottimia jotka voivat vaikuttaa hermostoon. Neurotoksisuuden oireita voivat olla: ruokahalun puute, päänsärky, huimaus, korvien soiminen, pistelevät tuntemukset iholla, herkistyminen kylmälle, kouristukset, keskittymishäiriöt, väsymys ym. Toistuva altistuminen liuottimille voi johtaa siihen, että ihon luonnollinen rasvakerros hajoaa. Ihoon imeytyy tämän jälkeen entistä helpommin vahingollisia aineita, kuten allergeeneja.

#### 4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei erityisvaatimuksia.

##### Tietoja lääkärille

Ota mukaan tämä käyttöturvallisuustiedote.

### KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

#### 5.1 Sammutusaineet

Suositus: alkoholia kestävä vaahto, hiilihappo, jauhe, vesisumu.

Vesirsuihkua ei saa käyttää, sillä se voi saada tulipalon leviämään.

#### 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Jos tuote altistuu korkeille lämpötiloille esim. tulipalon yhteydessä, se voi muodostaa vaarallisia hajoamistuotteita. Niitä ovat: Hiilioksidit. Tulipalo muodostaa paksua mustaa savua. Altistuminen hajoamistuotteille voi aiheuttaa vaaran terveydelle. Palomiesten on käytettävä omia suojarusteita. Tullelle altistuneet suljetut säiliöt jäädytetään vedellä. Sammutusvesi ei saa valua viemäriverkostoon eikä vesistöön.

#### 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Normaalit palontorjuntavarusteet ja täysi hengityssuojaus. Mikäli kemikaaliin joudutaan olemaan suorassa yhteydessä, palontorjuntajohto voi ottaa yhteyden kemikaalitiedotukseen.

### KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

#### 6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Vältä roiskuneen aineen höyryjen sisäänhengittämistä. Syttynyttä varastoa ei saa jäädyttää vesisuihkulla.

Poista mahdolliset syttyvät materiaalit. Huolehdi riittävästä tuuletuksesta. Ryhdy varotoimiin staattisten sähköiskujen varalta. Käytä kipinöimättömiä työkaluja ja laitteita, jotka eivät aiheuta räjähdysvaaraa.

#### 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ei erityisvaatimuksia.

#### 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Käytä nesteiden keräämiseen hiekkaa, piimaata, sahajauhoa tai yleisiä sidonta-aineita. Puhdistukseen käytetään mahdollisuuksien mukaan puhdistusaineita. Liuottimia on vältettävä.

#### 6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso tietoja jätteen käsittelystä kohdasta "Jätteiden käsittely". Ks. suoja-toimenpiteet kohdasta "Altistumisen ehkäiseminen / henkilökohtaiset suojaimet".

### KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

#### 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Tietoja henkilökohtaisesta suojauksesta on kohdassa "Altistumisen ehkäiseminen / henkilökohtaiset suojaimet". Tupakointi ja avotuli ovat kiellettyjä. Käytä tuotetta hyvin ilmastoidussa tilassa.

#### 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytetään aina saman materiaalin säiliöissä kuin alkuperäinen. Säilytetään viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa kaukana mahdollisista syttymislähteistä.

##### Varastointilämpötila

Tietoja ei saatavilla.

#### 7.3 Erityinen loppukäyttö

Tämä tuote tulee käyttää vain käyttää kuvattu kohdassa 1.2.

## KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

### 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

#### Altistuksen raja-arvoja

n-Butyyliasettaatti (HTP-arvot)  
HTP-arvot (8 h): 150 ppm | 720 mg/m<sup>3</sup>  
HTP-arvot (15 min): 200 ppm | 960 mg/m<sup>3</sup>

#### DNEL / PNEC

DNEL (n-Butyyliasettaatti): 960 mg/m<sup>3</sup> - Exposure: Inhalation - Duration: Short term – Systemic effects - Workers  
DNEL (n-Butyyliasettaatti): 960 mg/m<sup>3</sup> - Exposure: Inhalation - Duration: Short term – Local effects - Workers  
DNEL (n-Butyyliasettaatti): 480 mg/m<sup>3</sup> - Exposure: Inhalation - Duration: Long term – Systemic effects - Workers  
DNEL (n-Butyyliasettaatti): 480 mg/m<sup>3</sup> - Exposure: Inhalation - Duration: Long term – Local effects - Workers - Remarks: Workers  
DNEL (n-Butyyliasettaatti): 859.7 mg/m<sup>3</sup> - Exposure: Inhalation - Duration: Short term – Systemic effects - General population  
DNEL (n-Butyyliasettaatti): 859.7 mg/m<sup>3</sup> - Exposure: Inhalation - Duration: Short term – Local effects - General population  
DNEL (n-Butyyliasettaatti): 102.34 mg/m<sup>3</sup> - Exposure: Inhalation - Duration: Long term – Systemic effects - General population  
DNEL (n-Butyyliasettaatti): 102.34 mg/m<sup>3</sup> - Exposure: Inhalation - Duration: Long term – Local effects - General population

PNEC (n-Butyyliasettaatti): 0,18 mg/l - Exposure: Freshwater - Duration: Single  
PNEC (n-Butyyliasettaatti): 0,018 mg/l - Exposure: Freshwater sediment - Duration: Single  
PNEC (n-Butyyliasettaatti): 0,36 mg/l - Exposure: Intermittent release - Duration: Continuous  
PNEC (n-Butyyliasettaatti): 0.0903 mg/kg - Exposure: Soil - Duration: Single

### 8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Yhdenmukaisuutta annettujen raja-arvojen kanssa on kontrolloitava säännöllisesti.

#### Yleiset olosuhteita koskevat säännöt

Noudata normaalia työhygieniää.

#### Altistumisskenaariot

Mikäli tässä käyttöturvallisuustiedotteessa on liite, sen on oltava tässä annettujen altistumisskenaarioiden mukainen.

#### Altistumisrajat

Ammattimaisia käyttäjiä koskevat työympäristölainsäädännön säännöt altistumisen enimmäispitoisuuksista. Ks. työhygieeniset raja-arvot jäljempänä.

#### Tekniset toimet

Ilmassa liikkuvat kaasu- ja pölypitoisuudet on pidettävä mahdollisimman alhaisina ja niitä koskevien raja-arvojen (ks. jäljempänä) alapuolella. Käytä tarvittaessa kohdepoistoa, mikäli ilmanvaihto työpaikalla ei ole riittävä. Huolehdi siitä, että silmähuuhtelupaikat ja hätäsuihkut on merkitty näkyvästi.

#### Hygieeniset varotoimet

Altistuneet pestävä aina kun tuotteen käytössä on tauko tai kun työ loppuu. Pese aina kädet, käsivarret ja kasvot.

#### Varotoimet ympäristöaltistuksen rajoittamiseksi

Ei erityisvaatimuksia.

#### Henkilökohtaiset suojavarusteet



#### Yleistä

Käytä vain CE-merkinnällä varustettuja suojavarusteita.

#### Hengitystiet

Suosittelavaa: AX, -, Ruskea.

#### Iho ja keho

On käytettävä erityisiä työvaatteita.

#### Kädet

Suosittelavaa: PVA. Lämpäisaika: > 240 minuuttia (luokka 5).

#### Silmät

Käytä kasvosuojainta. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää suojalaseja, joissa on sivusuoja.

## KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

### 9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen tila	Väri	Haju	pH	Viskositeetti	Massa (g/cm <sup>3</sup> )
Juokseva	Väritön	Makea	-	-	0,88

### Tilan muutos ja höyryt

Sulamispiste (°C)	Kiehumispiste (°C)	Höyrynpaine (mm Hg)
-	126	-

### Tietoja palo- ja räjähdysvaaran

Leimahduspiste (°C)	Syttyvyys (°C)	Itsesyttyvyys°C
27	-	-
Räjähdyksrajat (V %)	Hapettavat ominaisuudet	
-	-	

### Liukoisuus

Vesiliukoisuus	Jakautumiskerroin: n-oktanolii/vesi
Liukenematon	-

### 9.2 Muut tiedot

Rasvaliukoisuus	Muuta
-	N/A

## KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

### 10.1 Reaktiivisuus

Ei tietoja.

### 10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on stabiili niiden ehtojen mukaisissa oloissa, jotka annetaan kohdassa "Käsittely ja varastointi".  
Syttävää leimahduspisteen ylittävässä lämpötilassa.

### 10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei erityisvaatimuksia.

### 10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältä staattista sähköä. Vältä lämmittämistä ja syttymislähteitä.

### 10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vahvat hapot, vahvat emäkset, vahvat hapettimet ja vahvat pelkistimet.

### 10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Tuotetta ei huonontunut, kun niitä käytetään kohdassa 1 määritetyn.

## KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

### 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

#### Akuutti toksisuus

Aine	Laji	Testi	Altistumisreitti	Tulos
n-Butyyliasettaatti	Rat	LD50	Oral	12.2 mL/kg
n-Butyyliasettaatti	Rabbit	LD50	Dermal	> 16 mL/kg
n-Butyyliasettaatti	Rat	LC50	Inhalation	> 21 mg/L

#### Ihosoövyttävyyttä/ihoärsytys

Tietoja ei saatavilla.

#### Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Tietoja ei saatavilla.

#### Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Tietoja ei saatavilla.

#### Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Tietoja ei saatavilla.

#### Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Tietoja ei saatavilla.

#### Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Tietoja ei saatavilla.

#### Elinvoimainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

#### Elinvoimainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

Tietoja ei saatavilla.

#### Aspiraatiovaara

Tietoja ei saatavilla.

### Pitkäaikaisvaikutukset

Neurotoksiset vaikutukset: Tuote sisältää liuottimia jotka voivat vaikuttaa hermostoon. Neurotoksisuuden oireita voivat olla: ruokahalun puute, päänsärky, huimaus, korvien soiminen, pistelevät tuntemukset iholla, herkistyminen kylmälle, kouristukset, keskittymishäiriöt, väsymys ym. Toistuva altistuminen liuottimille voi johtaa siihen, että ihon luonnollinen rasvakerros hajoaa. Ihoon imeytyy tämän jälkeen entistä helpommin vahingollisia aineita, kuten allergeeneja.

## KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

### 12.1 Myrkyllisyys

Aine	Laji	Testi	Tutkimuksen kestosta	Tulos
n-Butyyliasettaatti	Daphnia	EC50	21 d	34 mg/l
n-Butyyliasettaatti	Daphnia	EC50	48 h	44 mg/l
n-Butyyliasettaatti	Fish	LC50	96 h	18 mg/l
n-Butyyliasettaatti	Algae	EC50	72 h	674,6 mg/l

### 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Aine	Hajoavuus vesistöön	Testi	Tulos
n-Butyyliasettaatti	Kyllä	Closed Bottle Test	83 %

### 12.3 Biokertyvyys

Aine	Mahdollinen biokertyvyys	LogPow	BFC
n-Butyyliasettaatti	Ei	2,3	Ei tietoja

### 12.4 Liikkuvuus maaperässä

n-Butyyliasettaatti: Log Koc= 1,89977, Calculated from LogPow (High mobility potential. ).

### 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Ei tietoja.

### 12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Ei erityisvaatimuksia.

## KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

### 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Tämä tuote kuuluu asetusten vaarallisia jätteitä.

#### Jätteet

Euroopan jäteluetteloon  
20 01 13

#### Erityiset merkinnät

-

#### Saastunut pakkaus

Pakkaukset, joissa on tuotteen jäämiä, hävitetään samojen määräysten mukaan kuin tuote.

## KOHTA 14: Kuljetustiedot

Tuote kuuluu vaarallisia tuotteita koskevien käytäntöjen piiriin.

### 14.1 – 14.4

#### ADR/RID

14.1 YK-numero	1123
14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	BUTYYLIASETAATIT
14.3 Kuljetuksen vaaraluokka	3
14.4 Pakkausryhmä	III
Huomautus	-
Tunnelirajoituskoodi	-

#### IMDG

UN-no.	1123
Proper Shipping Name	BUTYL ACETATES
Class	3
PG*	III
EmS	-
MP**	-
Hazardous constituent	-

▼ IATA/ICAO  
UN-no.  
Proper Shipping Name  
Class  
PG\*

#### 14.5 Ympäristövaarat

-

#### 14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

-

#### 14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei tietoja.

(\*) Packing group

(\*\*) Marine pollutant

### KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

#### 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

##### Käyttörajoitukset

Tuotetta ei saa käyttää ammattimaisesti alle 18-vuotiaille.

##### Erityiskoulutusta koskevat vaatimukset

-

##### Muuta

-

##### Lähteet

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1907/2006 (REACH), 1272/2008 (CLP) HTP-VÄRDEN 2014

#### 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei.

### KOHTA 16: Muut tiedot

#### Kohdassa 3 mainitut H-lausekkeet täydellisessä sanamuodossaan

H226 - Syttyvä neste ja höyry.

H336 - Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

#### Kohdassa 1 mainitut yksilöityjä käyttötapoja täydellisessä sanamuodossaan

-

#### Muut symbolit, jotka mainitaan kohdassa 2

-

#### Muuta

On suositeltavaa toimittaa tämä käyttöturvallisuustiedote tuotteen varsinaiselle käyttäjälle. Annettuja tietoja ei saa käyttää tuotetiedot.

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot koskevat vain kohdassa 1 mainittua tuotetta, eivätkä ne välttämättä koske käyttöä yhdessä muiden tuotteiden kanssa.

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen muutokset suhteessa viimeiseen olennaiseen muutosversioon (SDS-version ensimmäinen numero, ks. kohta 1) on merkitty sinisellä kolmiolla.

#### Käyttöturvallisuustiedotteen vahvistus

Annette

#### Viimeisen olennaisen muutoksen päivämäärä (SDS-version ensimmäinen numero)

-

#### Viimeisen vähäisen muutoksen päivämäärä (SDS-version viimeinen numero)

-